

Verslag Algemene Ledenvergadering

Datum : Dinsdag 21 oktober 2025
Tijd : 20.00 uur (inloop vanaf 19.30 uur)
Plaats : De Beatrijs, Beatrijsstraat 8–12, 2531 XE Den Haag
Website : www.debeatrijs.nl

Voorafgaand is er zeer geanimeerd met 56 leden gegeten in De Beatrijs, welk initiatief op veel instemming van de aanwezigen kon rekenen.

Aan het begin van de vergadering heet Talitha Beuken, beheerder van het restaurant en de zalen in De Beatrijs, ons welkom. Ze werkt voor de organisatie Brave Burgerzz, de cateringtak van het Rotterdamse bedrijf CurrentWerkt dat negen jaar geleden in Rotterdam is begonnen als uitzendbureau voor ex-gedetineerden. Dit bedrijf is op uitnodiging van de gemeente Den Haag met Brave Burgerzz in De Beatrijs neergestreken. In de overige ruimten van De Beatrijs – een gerenoveerd schoolgebouw – huizen creatieve bedrijven. De Beatrijs ligt in de 'Driehoek', het oudste gedeelte van Moerwijk dat al voor de oorlog gebouwd is.

1. Iets na 20.00 opent de voorzitter de vergadering.

Aantal aanwezige leden: 88

- Bericht van verhindering ontvangen van de volgende leden: Nicolette Dijkhoff, Hans en Karin van Beek, Ineke Pierens, Laurens Schrijnen, Maria Goedhart, Maria Sabel, Joop en Carletta ten Velden, Elsbeth van Hijckama Vlieg (bestuurslid), Christa Toorop, Michael Toorop (bestuurslid/secretaris).

2. Ingekomen stukken (geen)

3. Notulen van de ledenvergadering van 22 april 2025 ongewijzigd goedgekeurd

4. Bestuursmededelingen – hoogtepunten van de activiteiten van de werkgroepen

De werkgroepen Communicatie, Stedelijke Vernieuwing, Activiteiten & Excursies en Levende Historie doen verslag van hun activiteiten (als bijlage bij deze notulen toegevoegd).

Voorzitter Rupert van Heijningen licht enkele ontwikkelingen toe m.b.t. De Vrienden:

- Contact gelegd met Koninklijk Conservatorium, Amare, Filmhuis, Kunstmuseum, Omniversum om speciaal een activiteit voor de Vrienden te organiseren.
Filmhuis wijdt in 2026 een programma speciaal over de geschiedenis van Haagse bioscopen en Haagse films en cineasten. Wij zijn gevraagd mee te denken.
- Europa Nostra is EU-organisatie voor bescherming van waardevol bedreigd erfgoed. Jaarlijks maakt deze een selectie van bedreigde gebouwen in Europese landen. Zo genereert het internationaal aandacht en zet het overheden onder druk de voorgedragen gebouwen te beschermen. Ons nieuwe lid architect Laurie Neale is bij Europa Nostra betrokken. Zij heeft ons wegwijs gemaakt.

Onze leden Joop ten Velden, die contact onderhoudt met Herman Hertzberger en het hele proces rond SoZa in detail heeft bijgehouden, en Anneke de Gouw (Heemschut) vanwege haar kennis is gevraagd om nog tijdig, uiterlijk 1 oktober 2025, SoZa voor te dragen voor die lijst. Zij hebben met enorme inzet de aanvraag in korte tijd opgesteld en ingediend met ondersteunende stukken van architectenmagazine De Architect (die erover gaat publiceren), Hertzberger, Quist en hoogleraar Ana Pereira Roders (Unesco-leerstoel erfgoed en herbestemming en duurzaamheid TU Delft).

- We benaderen verschillende gemeenteraadsfracties met aandrang om het plan Haagse Lanen expliciet in de verkiezingsprogramma's op te nemen.
- Zienswijze Intergemeentelijk Gebiedsprogramma Binckhorst. Wij hebben ons beperkt tot een zienswijze samen met de AVN over het groen in de Binckhorst. In het groenoverleg is afgesproken een groene ecologische verbindingzone aan te leggen van St Barbara naar kasteeltje en vervolgens naar Trekvljet. Nu blijkt dat in het gebiedsprogramma hoge woontorens zijn gepland die de groene verbinding verbreken en dat realisering van het park rond de afvalkathedraal nu volgens de tekst onzeker is geworden. In zijn antwoord zegt wethouder Van Asten dat door de gedachte van een "centrum-functie" in de Binckhorst er meer woningen moeten komen.
- Teleurstellend is ook de ontwikkeling in de Koekamp, het boswachtershuisje. Staatsbosbeheer wil hier een bezoekerscentrum, informatiecentrum Haagse Duinen. Hoewel de Raad van State heeft geoordeeld dat de horecafunctie niet het groene parkachtige karakter mag domineren, heeft de raad ingestemd met een ons inziens te ruime horecafunctie en te grote terrassen. Samen met natuurorganisaties hebben wij namens de Vrienden bepleit de horecafunctie te beperken. Mager resultaat is dat er wel avondsluiting zal worden opgenomen in de bestemming. Dank aan ons lid Frederike Bloemers van de AVN die dit mede namens ons heeft behandeld.

5. Begroting 2025 – toelichting door de penningmeester

- Penningmeester Pieter Boot vat het begrotingsvoorstel voor 2026 kort samen. Begroot wordt een klein overschot, zodat de vereniging een solide financiële basis behoudt. Verheugend is dat de contributies dit jaar zijn toegenomen. Omdat we volgend jaar met een nieuw administratiesysteem gaan werken (ClubCollect), dat sneller herinneringen verstuurt, wordt een verdere toename van de contributies voorzien. Relatief grote inkomsten zijn er verder bij de activiteiten – waar ook uitgaven tegenover staan – en producten. Bij het laatste gaat het traditioneel om bijvoorbeeld wenskaarten, maar volgend jaar gaan we ook een boek met wandelingen in Den Haag verkopen ('Slinger door Den Haag'). Onze grootste uitgave is het gewaardeerde magazine Ons Den Haag; door stijgende portokosten wordt dat wat duurder. Ook de huur van zalen met bijbehorende consumpties wordt door stijgende prijzen duurder. Het nieuwe administratiesysteem kost naar verwachting € 4.500. De inkomsten zijn inclusief de reserveringen € 4.000 groter dan de uitgaven. Een voorbehoud daarbij is dat we nu verwachten dat de investering in het wandelboek dit jaar plaatsvindt; als dat begin volgend jaar is komen er dan extra € 3.000 uitgaven bij (die er dan van 2025 afgaan).

Er is ook applaus voor de vernieuwing en kwaliteitsverbetering van het kwartaalblad *Ons Den Haag*, en goedkeuring voor het feit dat de vereniging hier veel geld aan uitgeeft. De heer Gielen en mevrouw Gobel wijzen op de mogelijkheid van besparing op de portokosten door het digitaal versturen van *Ons Den Haag*. Voorzitter Van Heijningen merkt op dat veel leden nog prijs stellen op de fysieke uitgave, maar dat in de toekomst ook een digitale versie zal worden aangeboden. Het is bijvoorbeeld al zo dat alle wijkorganisaties in de stad een digitale versie ontvangen. Het bestuur heeft hiertoe besloten om de banden met deze organisaties aan te halen.

De heer Gielen biedt aan indien nodig te kunnen helpen bij de invoering van ClubCollect bij de Vrienden. Hij is betrokken bij de invoering van dit systeem bij de oud-Shellwerknemers (VOEKS).

Een lid vraagt of de ANBI-status op de website is vermeld. Dat is zo, licht de penningmeester toe. Hij zal bekijken of dat op een prominentere plek kan. Ook de aftrekbaarheid van giften zal duidelijker worden vermeld om het geven van een extra gift bovenop de contributie te stimuleren. Mevrouw Nicolai spreekt waardering uit voor het werk van de penningmeester en doet de suggestie om in berichten aan leden om extra donaties te vragen. De begroting 2026 wordt door de ALV met applaus goedgekeurd.

6. **Wijziging Huishoudelijk Reglement (zie toelichting)**

Nu we overgaan tot een professionele administratie, met snelle herinneringen tot betaling van de contributie, moet het Huishoudelijk Reglement helaas alweer gewijzigd worden. Het bestuur stelt voor dat zodanig te doen, dat we niet elke keer bij de ALV voor dit soort dingen rond administratie van de contributie hoeven terug te komen. Ze stelt daarom de volgende wijzigingen van artikel 2 voor: Lid 6 wordt: Het bestuur regelt de administratie rond de contributiebetalen en herinnering(en) tot betaling. Lid 7 vervalt. Het oude lid 8 wordt lid 7. En het oude lid 9 wordt 8.

De vergadering gaat akkoord met de wijziging.

7. **Bestuursamenstelling (zie toelichting)**

Het bestuur neemt afscheid van haar bestuurslid Elsbeth van Hijckama Vlieg. Zij kan helaas niet aanwezig zijn. De voorzitter vertelt hoe zij bezielende leiding gaf aan de werkgroep Stedelijke Vernieuwing. Zij heeft veel tijd aan de vereniging gewijd, waarbij we gebruik konden maken van haar kennis en ervaring die zij als stedenbouwkundige, gewezen directeur DSO en als stedenbouwkundig adviseur o.m. bij de gemeente Amsterdam had. Zij wist interessante sprekers te enthousiasmeren om ons te bezoeken. Zij was de initiatiefnemer en drijvende kracht van het informatieve en goed bezochte symposium vorig jaar over de zeespiegelstijging. Zij blijft betrokken bij de vereniging. Zij bereidt het in maart 2026, voor de raadsverkiezingen te houden symposium 'Stad natuurlijk' voor over natuur in de stad. Zij neemt namens de Vrienden ook nog deel aan het overleg tussen gemeente, bewoners Scheveningen en ontwikkelaar met betrekking tot de ontwikkeling van het Badhuisplein.

Als opvolger wordt voorgedragen Inge Camfferman die ook al jaren in dezelfde werkgroep actief is en o.a. als ambtenaar bij de gemeente Den Haag o.m. werkzaam is geweest in de stads- en stedelijke vernieuwing en grote stedenbeleid, en een schat aan kennis meebrengt. Met algemene instemming steunt de vergadering de benoeming van Inge Camfferman.

8. Rondvraag

De voorzitter wijst de aanwezige leden op de komende vriendenborrel met pubquiz over Den Haag op 12 november en geeft het vriendelijke advies om ter voorbereiding het boek van Marcel Teunissen te lezen.

9. Sluiting van het huishoudelijk deel van de vergadering.

Bijlage: de verslagen van de verschillende werkgroepen over de periode jan-oktober 2025

Werkgroep Communicatie (Robbert Coops):

Maandelijks verschenen er digitale nieuwsbrieven en vriendenmails, terwijl ook enkele persberichten konden worden verzonden. Ook de berichtgeving op de website is voortdurend vernieuwd en aangevuld. Het (digitale) relatienetwerk is inmiddels in kaart gebracht, zodat het relatief makkelijk is om in contact te treden met bijvoorbeeld media of wijkorganisaties. Omdat de nadruk dit jaar vooral ligt op de professionalisering van de leden- en financiële administratie (ClubCollect) en de daarmee gepaard gaande consequenties voor de huidige website, is de aangekondigde vernieuwing van de website uitgesteld tot begin 2026. Hiervoor is extra budget vrijgemaakt. Nog steeds is de vereniging op zoek naar nieuwe, en vooral jongere leden. Nieuwe activiteiten maar ook social media zullen daarvoor worden ingezet. Er lopen daartoe (eerste) gesprekken met vrijwilligers die in de enquête hebben aangegeven interesse te hebben in een actieve rol op dit punt. De werkgroep communicatie – bestaande uit Anneke de Graaf, Bert de Nennie, Rutger-Jan Schoen en Robbert Coops – kwam afgelopen jaar vier keer bijeen.

Werkgroep Stedelijke Vernieuwing (Elsbeth van Hijckama Vlieg/Inge Camfferman)

De WG SV richt zich op behoud en bevordering van de kwaliteit van de gebouwde en ruimtelijke invulling van de stad. Onze focus lag in 2025 op het volgende:

De sloop van 395 woningen aan het Weigeliaplein e.o. door Haag Wonen. Het merendeel van de bewoners wilde renovatie. De laatste stand van zaken is dat de gemeenteraad op 18 september jl. een aantal moties en amendementen heeft aangenomen: 1. Onderzoek aanwijzing beschermd stadsgezicht van locaties in de Heesterbuurt en 2. Afkeuring van de houding en werkwijze van Haag Wonen bij de afweging sloop-renovatie, omgang-communicatie met de bewoners en onverantwoord omgaan met erfgoed.

Detail: Haag Wonen heeft direct na de raadsvergadering een schriftelijk verzoek bij de rechtbank ingediend om het beroep van Stichting SOS om het Weigeliaplein aan te wijzen als monument, nietig te verklaren.

Ook in het Havenkwartier speelde de sloop van 250 huurwoningen van Hof Wonen dat voor veel onrust zorgde onder de bewoners, die forse tegenwind gaven en een bewonersorganisatie oprichtten. Het resultaat is dat Hof Wonen heeft aangegeven geen sloopplannen te hebben maar te willen renoveren.

Een ander punt rond de woningcorporaties is de constatering dat corporaties in Den Haag snel overgaan tot sloop en corporatiebezit over het algemeen geen beschermde status heeft. Hierdoor staat behoud van erfgoed onder druk. Dit heeft geleid tot een open brief van de Vrienden aan raad, college en fracties waarin we de gemeente vragen beter op ons erfgoed te passen.

Een andere slooplocatie die aandacht vraagt is Badhuisweg 4, waar 3 villa's na verloedering gesloopt zijn voor nieuwbouw door een projectontwikkelaar. Bewoners kunnen zich niet vinden in het Plan Uitwerkingskader (PUK) gezien de bouwmassa en hebben om aanpassingen gevraagd, maar worden niet gehoord. De bewoners hebben daarom het overleg met de gemeente opgezegd.

We hebben veel tijd en energie gestoken in een zienswijze op de gemeentelijke Omgevingsvisie 2050, met de volgende inbreng: 1. Ga uit van de typisch Haagse kracht van lange lanen en groenblauwe structuren en 2. Leg de nadruk meer op laagbouw dan op hoogbouw.

De Omgevingsvisie wordt door de gemeente uitgewerkt in Gebiedsvisies per stadsdeel, we zullen dit intensief volgen.

Tijdens de vaststelling van de Omgevingsvisie in de Raad op 18 september zijn 2 belangrijke besluiten genomen: 1. Motie 'Stoppen met sloop': Den Haag wil in 2030 klimaatneutraal zijn; sloop/nieuwbouw geeft veel meer CO₂-uitstoot en is veel vervuilerder dan hergebruik van materialen en 2.

Amendement dat bij elke gebiedsvisie standaard bewonersorganisaties en maatschappelijke organisaties betrokken worden; dit zal tot een betere participatie leiden, waar ook de Vrienden een rol in kunnen spelen.

De WG SV is nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van de gemeentelijke Inspraak- en Participatieverordening en de Participatiegids. We houden dan ook de vinger aan de pols in de uitwerking door de gemeente. Er zijn verschillende signalen dat de bewonersparticipatie niet smetteloos verloopt. We hebben dit onder de aandacht van de betreffende ambtenaren gebracht en zullen binnenkort een overleg hebben.

Op 3 mei dit jaar organiseerden we het symposium 'Stad en Zee' over klimaatverandering en de stijging van de zeespiegel. Hoe gaan we ons daarop voorbereiden en welke maatregelen zijn nodig? Spreker Marcel Taal van Deltares ging uit van natuurlijke duinaangroei door verstuing en wethouder Barker gaf aan dat bescherming verankerd moet worden in de ruimtelijke plannen.

Op dit moment wordt hard gewerkt aan een nieuw symposium in 2026, op 7 maart in het Spuitheater. Het thema is behoud van groen in een verdichtende stad en de daarmee samenhangende gezondheidsaspecten.

De WG SV nam vorig jaar het initiatief voor een Vriendenwandelgids Slinger door Den Haag. Het zijn 23 wandelingen geworden, waarvan 4 langs Haagse waterwegen. Uiteraard worden bekende plekken aangedaan, maar ook minder bekende, waardoor de wandelingen ook voor kenners van Den Haag verrassend zullen zijn. We hopen de gids in 2026 uit te kunnen geven.

De aandachtspunten waar we ons de komende tijd vooral op zullen richten, zijn

1. Participatie
2. Uitvoering motie stoppen met sloop
3. Behoud van Haagse karakteristieken en interbellumarchitectuur i.s.m. de werkgroep Levende Historie
4. Lange lanen en groenblauwe routes.

De werkgroep SV bestaat uit de leden Christine Sijbesma, Marielle van de Ven, Leo Oorschot, Winfred Haase en Inge Camfferman. Wie belangstelling heeft de werkgroep te komen versterken is van harte welkom!

Wergroep Activiteiten & Excursies (Frank Hendriks):

In de periode tot/met oktober zijn zestig activiteiten en excursies georganiseerd. Daar deden 1.500 leden aan mee. Van alle excursies is een impressie op de website gepubliceerd.

Op 29 augustus heeft de werkgroep namens het bestuur van de vereniging een borrel voor alle relaties in de stad georganiseerd (wijkorganisaties- en bladen, culturele organisaties, politici, ambtenaren, organisaties in de architectuur, volkshuisvesting, de groensector, de erfgoedsector en diverse andere relaties). Plaats van bijeenkomst: het klooster van de Broeders van St. Jan (Oude Molstraat). De motivatie voor 'de zomerborrel' was om elkaar beter te leren kennen en de onderlinge samenwerking te versterken. Met de wijkorganisaties delen we inmiddels onze maandelijkse nieuwsbrieven en de digitale versie van Ons Den Haag.

De vriendenborrels (3x) werden goed bezocht. We danken onze gasten van Haagse Kunstkring, het Gilde en de Vogelbescherming voor hun 10-minutenpraatjes tijdens deze borrels.

Vernieuwingen dit jaar:

- de grote zomerborrel voor alle relaties in de stad (zie hierboven)
 - de samenwerking met het Gilde om gezamenlijk wandelingen te organiseren. Dit jaar hebben we de 1e gezamenlijke wandeling gedaan, namelijk over het koloniale verleden van Den Haag (volgend jaar de 2e).
 - activiteiten Over de Grenzen van Den Haag, in Delft (bezoek aan het Hoogheemraadschap), Wassenaar (activiteitenprogramma bij de Vrienden van Wassenaar) en Leidschendam (bezoek aan houtzaagmolen De Salamander). We gaan de komende tijd ook samenwerken met de Stichting Mooi Voorburg.
 - gezamenlijk eten voorafgaande aan de algemene ledenvergadering.
- De werkgroep activiteiten & excursies bestaat uit: Anneke de Graaf, Veronica van Berkel, Elly van Wansem, Marjan Jansen, Henk van den Berg, Vera van den Berg, Bert de Nennie en Frank Hendriks.

Wergroep Levende Historie (Emilie Linssen-van Rossum):

De werkgroep is verrijkt met de komst van een nieuw lid met veel ervaring in het erfgoed: Anneke de Gouw. Zij is ook actief binnen Heemschut.

Het overleg met Monumentenzorg is in 2025 gelukkig weer goed voortgezet in januari en in september. Een lange lijst met zorgpunten over ons erfgoed is doorgenomen.

Op 19 november a.s. zal de inmiddels alweer derde Raadstafelbijeenkomst plaatsvinden in de Regentenkamer van het Hofje van Nieuwkoop, waarvoor leden van de gemeenteraad en de nieuwe commissie Omgevingskwaliteit en Erfgoed (voorheen Welstand) zijn uitgenodigd. Leden zijn natuurlijk ook welkom, maar spoedige aanmelding wordt aangeraden in verband met de beperkte ruimte.

Op 22 september jl. heeft de zitting bij de rechtbank Rotterdam plaatsgevonden over het rücksichtslos slopen van het torentje op het Frederik Hendrikplein, dat een zeer ongewenst precedent zou kunnen vormen.

Een zeer teleurstellend voorbeeld van eigenmachtig optreden en sloop van de gemeente betreft de sloop van het Zenderstation aan het Cort van der Lindenpad in Scheveningen, waar op 14 mei 1940 het laatste radiobericht met instructie voor de schepen op zee werd gegeven. In juni 1945 kwamen de radioberichten weer in de lucht. Dat zendstation had naar onze mening nooit zonder enig overleg met de stad en omwonenden hebben mogen verdwijnen. Zeker in het huidige tijdsbeeld zou het goed zijn geweest om daar een lieu de mémoire van te maken voor onderwijs en geïnteresseerden. De werkgroep houdt zich bezig en reageert op gewenste en ongewenste processen van regelgeving en besluiten, zoals onder andere de Nota Omgevingskwaliteit, de aantasting van het gevelbeeld of het al dan niet beschermen van stadsgezichten of gebouwen.

Het wordt tijd om u niet langer bezig te houden met opsommingen en verslag en ons nu te laven aan de lezing van Marcel Teunissen.